

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2002

Julkaistu Helsingissä 22 päivänä helmikuuta 2002

N:o 121—128

SISÄLLYS

N:o		Sivu
121	Valtioneuvoston asetus eräiden Euroopan yhteisön sisävesiliikennettä koskevien direktiivien täytäntöönpanosta	361
122	Valtioneuvoston asetus panostajien pätevyyskirjoista	363
123	Valtioneuvoston asetus räjäytys- ja louhintatyön järjestysohjeista annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta	366
124	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus panostajan pätevyyskirjan myöntävästä viranomaisesta ja pätevyyskirjan saamiseksi vaadittavasta koulutuksesta	368
125	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus räjähdysaineen työmaavalmistuksen turvallisuudesta	370
126	Valtioneuvoston asetus työssä käytettävien koneiden ja muiden työvälineiden hankinnasta, turvallisuudesta käytöstä ja tarkastamisesta annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta	375
127	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus rakennustyötä veden alla tekevän sukeltajan pätevyydestä annetun työministeriön päätöksen 4 §:n muuttamisesta	376
128	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta	377

N:o 121

Valtioneuvoston asetus

eräiden Euroopan yhteisön sisävesiliikennettä koskevien direktiivien täytäntöönpanosta

Annettu Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty liikenne- ja viestintäministeriön esittelystä, säädetään 15 päivänä heinäkuuta 1994 annetun merilain (674/1994) 1 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 924/1998:

1 §

Soveltamisala

Tällä asetuksella pannaan täytäntöön seuraavat Euroopan yhteisön sisävesiliikennettä koskevat direktiivit:

- 1) sisävesialusten purjehduskelpoisuuslupien vastavuoroisesta tunnustamisesta annettu neuvoston direktiivi 76/135/ETY, jäljempänä *purjehduskelpoisuusdirektiivi*;
- 2) sisävesialusten teknisistä vaatimuksista annettu neuvoston direktiivi 82/714/ETY, jäljempänä *teknisten vaatimusten direktiivi*;
- 3) vesiväylien kansallisen ja kansainvälisen

tavaraliikenteen harjoittajan ammattiin pääsystä sekä tutkintotodistusten, todistusten ja muiden tähän ammattiin muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta annettu neuvoston direktiivi 87/540/ETY, jäljempänä *liikenteenharjoittamisdirektiivi*;

- 4) sisävesiväylien tavana- ja matkustajaliikenteeseen myönnettyjen kansallisten pätevyyskirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta annettu neuvoston direktiivi 91/672/ETY, jäljempänä *pätevyyskirjadirektiivi*;

- 5) sisävesiväylien tavana- ja matkustajaliikenteen kansallisten pätevyyskirjojen myöntämisperusteiden harmonisoinnista yhteisössä

Neuvoston direktiivi 76/135/ETY (31976L0021); suomenkielinen erityispainos alue 7, nide 1, s. 171, neuvoston direktiivi 82/714/ETY (31982L0301); suomenkielinen erityispainos alue 7, nide 3, s. 31, neuvoston direktiivi 87/540/ETY (31987L0322), neuvoston direktiivi 91/672/ETY (31991L0373); suomenkielinen erityispainos alue 7, nide 4, s. 60, neuvoston direktiivi 96/50/EY (31996L0235); EYVL N:o L 235, 17.9.1996, s. 31

annettu neuvoston direktiivi 96/50/EY, jäljempänä *pätevyyskirjojen myöntämisperusedirektiivi*.

2 §

Purjehduskelpoisuusdirektiivi

Purjehduskelpoisuusdirektiiviä sovelletaan direktiivin soveltamisalaan kuuluviin aluksiin Suomen sisävesialueella. Direktiiviä ei kuitenkaan sovelleta sen 2 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuihin aluksiin.

Alusten luotsauksesta sisävesillä säädetään erikseen.

3 §

Teknisten vaatimusten direktiivi

Teknisten vaatimusten direktiiviä sovelletaan direktiivin soveltamisalaan kuuluviin aluksiin Suomen sisävesialueella. Direktiiviä ei kuitenkaan sovelleta sen 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin aluksiin.

4 §

Liikenteenharjoittamisdirektiivi

Liikenteenharjoittamisdirektiiviä sovelle-

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

taan Suomessa. Sitä ei kuitenkaan sovelleta sen 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin liikenteenharjoittajiin.

5 §

Pätevyyskirjadirektiivi

Pätevyyskirjadirektiiviä sovelletaan sellaisten direktiivin soveltamisalaan kuuluvien alusten kuljettajiin, jotka liikennöivät Suomen sisävesialueella.

6 §

Pätevyyskirjojen myöntämisperusedirektiivi

Pätevyyskirjojen myöntämisperusedirektiiviä sovelletaan direktiivin soveltamisalaan kuuluviin, Suomen sisävesialueella liikennöivien alusten kuljettajiin. Direktiiviä ei kuitenkaan sovelleta sen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin alusten kuljettajiin.

7 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2002.

Hallitussihteeri Pekka Kouhia

N:o 122

Valtioneuvoston asetus panostajien pätevyyskirjoista

Annettu Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä,

säädetään 25 päivänä helmikuuta 2000 annetun panostajalain (219/2000) 2 §:n 1 momentin ja 7 §:n 1 momentin nojalla:

1 §

Tässä asetuksessa säädetyt edellytykset täyttävälle annetaan hakemuksesta panostajan pätevyyskirja.

2 §

Panostajan pätevyyskirjan saaneella on oikeus työssä käsitellä ja käyttää räjähteitä panostajalaissa (219/2000) ja tässä asetuksessa sekä räjäytys- ja louhintatyön järjestysohjeista annetun valtioneuvoston päätöksen (410/1986) 4 §:ssä säädetyin edellytyksin.

3 §

Kaivoksessa on vähintään panostajan pätevyyskirjan saaneella oikeus käsitellä ja käyttää räjähteitä räjähteen määrästä riippumatta.

4 §

Panostajan pätevyyskirjoja ovat:

- 1) räjäyttäjän pätevyyskirja;
- 2) panostajan pätevyyskirja;
- 3) ylipanostajan pätevyyskirja.

5 §

Räjäyttäjän pätevyyskirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) vähintään 20 vuoden ikä;

2) työkokemusta kyseiseen räjäyttäjän tehtävään liittyvässä työssä vähintään 6 kuukautta;

3) todistus räjäyttäjän kurssin hyväksytystä suorittamisesta;

4) selvitys siitä, että hakija on terveydeltään ja muilta ominaisuuksiltaan räjäyttäjän tehtäviin sopiva; sekä

5) ministeriön hyväksymälle kuulustelijalle suoritettu räjäyttäjän tutkinto.

Räjäyttäjän pätevyyskirja voidaan antaa määrättyjä ehtoja sisältävänä tai rajoittaa koskemaan vain tiettyä työtä.

6 §

Panostajan pätevyyskirjan saamiseksi vaaditaan:

1) vähintään 20 vuoden ikä;

2) työkokemusta räjäytys- ja louhintatyössä vähintään 12 kuukautta, josta vähintään 3 kuukautta panostajan pätevyyttä edellyttävässä räjäytystyössä;

3) todistus panostajan kurssin hyväksytystä suorittamisesta;

4) selvitys siitä, että hakija on terveydeltään ja muilta ominaisuuksiltaan panostajan tehtävään sopiva; sekä

5) ministeriön hyväksymälle kuulustelijalle suoritettu panostajan tutkinto.

7 §

Ylipanostajan pätevyyskirjan saamiseksi vaaditaan:

- 1) panostajan pätevyyskirja;
- 2) työkokemusta panostajana vähintään 12 kuukautta, josta vähintään 3 kuukautta yli-panostajan pätevyyttä edellyttävässä räjäytys-työssä;
- 3) todistus ylipanostajan kurssin hyväksytystä suorittamisesta;
- 4) selvitys siitä, että hakija on terveydeltään ja muilta ominaisuuksiltaan panostajan tehtävään sopiva; sekä
- 5) ministeriön hyväksymälle kuulustelijalle suoritettu ylipanostajan tutkinto.

8 §

Ministeriö hyväksyy tutkintojen kuulustelijat.

Kuulustelijalla tulee olla ylipanostajan pätevyys, 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu tutkinto ja riittävä kokemus.

Panostajan ja ylipanostajan tutkintoon johtavan kurssin kouluttaja ei saa olla kuulustelijana kurssiin liittyvässä tutkinnossa.

9 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettu pätevyyskirja voidaan antaa sellaiselle diplomi-insinöörin, insinöörin, teknikon tai muun vastaavan teknisen tutkinnon suorittaneelle:

- 1) jonka suorittamaan tutkintoon ovat sisällyneet pätevyyskirjan saamiseksi riittävät tiedot;
- 2) jolla on vähintään 6 kuukauden käytännön työkokemus räjäytys- ja louhintatyössä;
- 3) joka on terveydeltään ja muilta ominaisuuksiltaan panostajan tehtäviin sopiva; sekä
- 4) joka on suorittanut pätevyyskirjan saamiseksi edellytetyn tutkinnon.

Ylipanostajan pätevyyskirja voidaan antaa 1 momentissa tarkoitettulle henkilölle, jolla on vähintään 12 kuukauden monipuolinen käytännön kokemus panostajana.

10 §

Panostajan pätevyyskirjaa haetaan kirjallisesti. Hakemukseen on liitettävä enintään kolme kuukautta aikaisemmin annettu lääkärintodistus, josta ilmenee, että hakija on terveydeltään panostajan tehtäviin sopiva, samoin kuin selvitys hakijan suorittamasta

kurssista ja enintään kaksi vuotta aikaisemmin hyväksytystä tutkinnosta sekä selvitys vaadittavasta työkokemuksesta.

Pätevyyskirja on voimassa 10 vuotta sen antamispäivästä. Pätevyyskirja voidaan uusia sen voimassaoloaikana tehdystä hakemuksesta olemaan voimassa edelleen 10 vuotta. Pätevyyskirjan voimassaolo lakkaa kuitenkin, kun sen saaja täyttää 65 vuotta.

11 §

Voidakseen uusia pätevyyskirjan hakijan on osallistuttava kertauskurssiin, jolla varmistetaan hakijan tiedot muuttuneista säännöksistä ja panostajan työvaatimuksista. Lisäksi hakijan on suoritettava kertauskurssiin liittyvä koe.

Pätevyyskirjaa uusittaessa on esitettävä pätevyyskirja, selvitys siitä, että hakija on panostajan tehtävissä toimimalla ylläpitänyt ammattitaitoaan ja todistus kertauskurssiin liittyvän kokeen suorittamisesta sekä 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu lääkärintodistus.

Hakemus pätevyyskirjan uusimiseksi tulee vireille kertauskurssiin ilmoittautumisella.

Se, joka ei ole uusiutunut pätevyyskirjaansa sen voimassaoloaikana, voi saada uuden pätevyyskirjan esittämällä todistuksen uudestaan suoritetusta tutkinnosta.

12 §

Ministeriön yhteydessä on panostajakoulutuslautakunta, joka toimii asiantuntijaelimenä panostajakoulutuksen järjestämiseen ja sisältöön liittyvissä asioissa.

Lautakunnassa, jonka ministeriö asettaa neljäksi vuodeksi kerrallaan, on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä, joista kullakin on henkilökohtainen varajäsen.

Lautakunnassa tulee olla edustettuina viranomaisien, asianomaisten työmarkkinajärjestöjen ja panostaja-alan koulutuksen asiantuntemus.

Lautakunnasta on muutoin voimassa, mitä valtion komiteoista säädetään.

13 §

Työsuojeluviranomainen voi erityisistä syistä yksittäistapauksissa myöntää poikkeuksia tämän asetuksen säännöksistä.

Pätevyyskirjan osoittamiseksi hyväksytään

myös ulkomailla suoritetusta tutkinnosta saatu tutkintotodistus taikka muu vastaava todistus tai muu koulutuksesta annettu asiakirja sen mukaan kuin siitä säädetään Euroopan yhteisön yleisen tutkintojen tunnustamisjärjestelmän voimaantulosta annetussa laissa (1597/1992) tai määrätään Suomea sitovassa kansainvälisessä velvoitteessa.

14 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2002. Kertauskurssia koskevia tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan vasta 1 päivästä tammikuuta 2003.

Tällä asetuksella kumotaan 25 päivänä helmikuuta 2000 annettu panostaja-asetus (220/2000).

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Peruspalveluministeri *Osmo Soininvaara*

Asetuksen voimaan tullessa voimassa olevat pätevyyskirjat vaihdetaan pätevyyskirjojen uusimisen yhteydessä siten, että nuoremman panostajan pätevyyskirjat vaihdetaan panostajan pätevyyskirjoiksi ja vanhemman panostajan pätevyyskirjat ylipanostajan pätevyyskirjoiksi. Mitä tässä asetuksessa säädetään panostajasta ja ylipanostajasta, koskee siihen asti vastaavasti nuoremman panostajan ja ylipanostajan pätevyyskirjan saanutta henkilöä.

Vanhempi hallitussihteeri Antti Posio

N:o 123

Valtioneuvoston asetus**räjäytys- ja louhintatyön järjestysohjeista annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä,

muutetaan räjäytys- ja louhintatyön järjestysohjeista 29 päivänä toukokuuta 1986 annetun valtioneuvoston päätöksen (410/1986) 2 §:n 1 momentin 6 kohta, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 2 momentti, 7 §:n 1 momentti sekä 16 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on päätöksessä 121/1996, seuraavasti:

2 §

Näissä järjestysohjeissa tarkoitetaan:

6) *panostajalla* valtioneuvoston asetuksessa panostajien pätevyyskirjoista (122/2002) tarkoitettua räjäyttäjää, panostajaa ja yli-panostajaa;

3 §

Jos räjäytystyötä tehdään asutulla alueella, räjäytystyön johtajalla tulee olla vähintään joko teknillisessä oppilaitoksessa suoritettu tehtävään soveltuva teknikon tutkinto ja riittävä kokemus räjäytystyöstä asutulla alueella tai ylipanostajan pätevyys ja kahden vuoden työkokemus panostajana asutulla alueella.

4 §

Panostajan ja ylipanostajan vähimmäispätevyysvaatimukset eri suuruisten räjähdysainneiden käyttämiseen määräytyvät taulukon 2 mukaisesti.

Taulukko 2

Käytettävä räjähdysainemäärä	Asutulla alueella	Muulla alueella
1. Yli 500 kg vuorokaudessa ja yli 10 kg panostilassa	ylipanostaja	panostaja
2. Enintään 500 kg vuorokaudessa ja enintään 10 kg panostilassa	panostaja	panostaja

7 §

Työmaata varten tulee tehdä poistumis- ja pelastautumissuunnitelma. Suunnitelman tulee sisältää tiedot kulku- ja pelastautumisteistä, suojapaikoista tai suojaetäisyyksistä ja yhteydenpitojärjestelmistä sekä tarpeelliset ohjeet siitä miten toimitaan, jos tapahtuu onnettomuus. Suunnitelma on pantava sopivaan paikkaan työntekijöiden nähtäväksi ja toimitettava tiedoksi paikalliselle pelastusviranomaiselle. Työmailla on järjestettävä tar-

peellisessä laajuudessa ainakin yksi pelastautumis- ja paloharjoitus, jos räjäytys- ja louhintatyö kestää vähintään kuusi kuukautta. Ilmoitus- ja hälytyslaitteet, sammutuskalusto, pelastusvälineet sekä poistumisreitit on merkittävä havainnollisilla ja selvästi näkyvillä tunnuksilla.

16 §

Räjähdysaineen valmistuksesta työmaalla on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2002.

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Peruspalveluministeri *Osmo Soininvaara*

Vanhempi hallitussihteeri Antti Posio

N:o 124

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus**panostajan pätevyyskirjan myöntävästä viranomaisesta ja pätevyyskirjan saamiseksi vaadittavasta koulutuksesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 25 päivänä helmikuuta 2000 annetun panostajalain (219/2000) 7 §:n 2 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään valtioneuvoston asetuksessa panostajien pätevyyskirjoista (122/2002) tarkoitetun panostajan (räjäyttäjä, panostaja, ylipanostaja) pätevyyskirjan myöntävästä viranomaisesta ja panostajan pätevyyskirjan saamiseksi vaadittavasta koulutuksesta.

2 §

Pätevyyskirjan myöntävä viranomainen

Panostajalain (219/2000) 2 §:ssä tarkoitettuna sosiaali- ja terveysministeriön määräämänä viranomaisena toimii Hämeen työsuojelupiirin työsuojelutoimisto.

3 §

Panostajakurssit

Pätevyyskirjan hakijan tulee ennen panostajan tutkintoon johtavaan tenttiin tulemistä suorittaa hyväksytysti panostajakurssi.

Panostajan kurssilla opetetaan panostajan työhön liittyvät perusvalmiudet. Panostajan peruskurssi kestää 280 ja ylipanostajan kurssi

160 oppituntia. Räjäyttäjän peruskurssin vähimmäispituus määräytyy räjäyttäjryhmittäin.

4 §

Kertauskurssit

Panostaja-asetuksen 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu kertauskurssi kestää kahdeksan oppituntia.

Pätevyyskirjan uusimista hakevan tulee ilmoittautua kertauskurssille viimeistään kaksi kuukautta ennen pätevyyskirjan voimassaolon lakkaamista.

5 §

Kurssin johtaja

Panostajakurssin ja kertauskurssin johtajana voi toimia kokenut ylipanostaja. Räjäyttäjän peruskurssin ja pelkästään räjäyttäjälle tarkoitetun kertauskurssin johtajana voi toimia myös kokenut panostaja.

6 §

Kuulustelumaksut ja korvaukset

Kurssin kuulustelija voi periä hakijalta 50

euroa kuulustelumaksua. Jos kuulustelu hakijan pyynnöstä tapahtuu muualla kuin kuulustelijan koti- tai toimipaikalla, kuulustelija voi periä lisäksi matkakustannuksista korvaukset.

7 §

*Panostajakoulutuslautakunnalle
tehtävä ilmoitus*

Panostajakurssin johtajan tulee hyvissä

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

ajoin ennen kurssin aloittamista ilmoittaa panostajakoulutuslautakunnalle kurssiohjelma, kuvaus opetusvälineistä ja -oloista, kurssin kouluttajat ja arvioitu oppilasmäärä.

8 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2002. Sen 2 § tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä elokuuta 2002.

Peruspalveluministeri *Osmo Soininvaara*

Vanhempi hallitussihteeri Antti Posio

N:o 125

**Sosiaali- ja terveysministeriön asetus
räjähdysaineen työmaavalmistuksen turvallisuudesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 25 päivänä helmikuuta 2000 annetun panostajalain (219/2000) 7 §:n 3 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään räjähdysaineen työmaavalmistuksessa noudatettavista turvallisuusvaatimuksista.

Työturvallisuudesta räjähdysaineen kuljettamisessa, siirrossa, varastoinnissa, säilytyksessä ja käsittelyssä on voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

2 §

Räjähdysaine

Tässä asetuksessa tarkoitetaan *räjähdysaineella* ammoniumnitraatista ja tarkoitukseen sopivasta öljystä valmistettua räjähdysainetta, (ANO) joka voi sisältää inerttiä väriainetta, sekä muuta räjähdysainetta.

Mitä tässä asetuksessa säädetään ANO:sta, koskee soveltuvin osin myös muita räjähdysaineita ja niiden puolivalmisteita.

3 §

Lupa työmaavalmistukseen

Luvan hakemisesta räjähdysaineen työmaavalmistukseen säädetään räjähdysasetuksen (473/1993) 25—27 §:ssä.

4 §

ANO:n aineosat ja koostumus

ANO:ssa käytettävän ammoniumnitraatin tulee olla tarkoitukseen sopivaa, laadultaan kokeiltua ja valikoitua.

ANO:ssa tulee olla öljyä noin 5,5—6,0 prosenttia ammoniumnitraatin painosta ja oikea happitasapaino. Öljyn leimahduspisteen tulee olla yli 55 astetta. Sekoittamisen jälkeen ANO:n tulee olla tasalaatuista. Tasalaatuisuuden varmistamiseksi öljyyn on lisättävä vähän väriainetta, joka ei saa vaikuttaa kemiallisesti ANO:n aineosiin.

ANO on käytettävä mahdollisimman pian valmistuksen jälkeen. Ennen käyttöä tasalaatuisuus on varmistettava. Jos öljyä on erotunut ammoniumnitraatista, ne on sekoitettava uudelleen.

5 §

Valmistuspaikan suojaetäisyydet

ANO:n työmaavalmistukseen käytettävän paikan on oltava liitteestä 1 ilmenevästä kaavasta lasketun suojaetäisyyden päässä asutusta rakennuksesta ja muusta paikasta, jossa ihmisiä tavallisesti oleskelee (*asuttu alue*). Suojaetäisyyden on kuitenkin aina oltava vähintään 100 metriä.

Valmistuspaikan on oltava liitteestä 2 ilmenevästä kaavasta lasketun suojaetäisyy-

den päässä työmaan tilapäisestä räjähdysaine- tai ammoniumnitraattivarastosta.

Suojaetäisyydet lasketaan siten, että liitteen 2 mukainen suojaetäisyys saadaan jakaa kahdella. Suojaetäisyys on näin lasketuista etäisyyksistä suurempi. Suojaetäisyys on kuitenkin vähintään 50 metriä.

Valmistuspaikkaa valittaessa on otettava huomioon, että muu kuin valmistuspaikalla oleva ammoniumnitraatti on riittävän etäällä asutusta alueesta ja palavien nesteiden varastosta.

6 §

Puolivalmisteiden säilytys ja käsittely

Ammoniumnitraatti tulee säilyttää hyvin pakattuna kuivassa, helposti puhtaana pidettävässä ja tuuletetussa tilassa paloturvallisella alustalla siten, ettei se paakkuunnu kosteudesta eikä siihen kohdistu suuria lämpötilavaihteluita. Sitä ei saa säilyttää samassa tilassa ANO:n tai muun räjähdysaineen kanssa.

Ammoniumnitraatin käsittelyssä käytettävien laitteiden ja työkalujen tulee olla kipinöimättömiä ja haponkestävää teräksestä, muovista, alumiinista tai tiiviistä puusta valmistettuja.

7 §

Valmistuksesta vastaavat

ANO:ta saavat ylipanostajan johdolla valmistaa huolelliset, ammattitaitoiset yli 18-vuotiaat. Valmistuspaikalla ei saa olla ketään, joka ei osallistu valmistukseen.

Valmistukseen osallistuvilla tulee olla riittävät suojapuvut.

8 §

Yleiset valmistusvaatimukset

Valmistuspaikalla saa olla kerrallaan vain valmistukseen tarvittava määrä ammoniumnitraattia ja öljyä. Valmistuspaikalla tulee olla hyvä järjestys. Valmistuspaikat ja laitteet on päivittäin puhdistettava hyvin.

ANO valmistetaan valmistukseen sopivassa, hyvin valaistussa sääsuojassa. Valmistuksessa ja muussa käsittelyssä noudatetaan

erityistä varovaisuutta. ANO:hon ei saa päästä sekoittumaan vieraita esineitä tai aineita.

Valmistuspaikalla on oltava tarpeellinen alkusammutuskalusto. Valmistus on keskeytettävä ukonilman ajaksi.

9 §

Erityiset valmistusvaatimukset

ANO:ta saadaan valmistaa käsin tai koneellisesti. Käsin tapahtuvassa valmistuksessa saa tasalaatuisuuden varmistamiseksi sekoittaa kerrallaan vain noin 50 kilogrammaa ANO:ta.

Räjähdysaineen valmistuksessa käytettävän laitteen tulee olla tyypiltään räjähdysaineen valmistukseen hyväksytty ja varustettu hyväksyntää osoittavalla merkinnällä, siten kuin erikseen säädetään.

10 §

Palovaara ja sammutusohjeet

Valmistuspaikalla työskentelevät on ennen valmistuksen aloittamista perehdytettävä tulipalon ja räjähdysvaaran varalta tarpeellisiin sammutusohjeisiin.

Sammutusohjeissa on otettava huomioon, että valmistuspaikan läheisyydessä olevat orgaaniset aineet lisäävät palovaaraa sekä että ammoniumnitraatin kyllästämät vaatteet ja puu ovat kuivuttuaan helposti syttyviä.

Tulipalon syttyessä on otettava huomioon, että:

- 1) palon sammuttamiseen käytetään runsaasti vettä ja että tavanomaiset käsisammuttimet ovat tehottomia;
- 2) varastosuojien ovet avataan kokonaan;
- 3) sammutushenkilökunta käyttää hengityksensuojaimena paineilmasäiliölaitetta tai happilaitetta;
- 4) jos kysymyksessä on suurpalo ja syntyy erityinen räjähdysvaara, vesi ruiskutetaan koneellisesti ja ihmiset poistetaan riittävän kauaksi vaarallisesta alueesta.

11 §

Hävittäminen

Käyttökelpoton ammoniumnitraatti ja

ANO tulee hävittää siten kuin siitä erikseen säädetään.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2002.

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Tällä asetuksella kumotaan työmaalla tapahtuvasta räjähdysaineen valmistuksesta 21 päivänä elokuuta 1980 annetut työsuojeluhallituksen ohjeet (ANO-ohjeet).

Peruspalveluministeri *Osmo Soininvaara*

Vanhempi hallitussihteeri Antti Posio

Valmistuspaikan valinta

kg	15 m ^{1/3}	3 m ^{1/3}
Alle 300	100	50
400	110	50
500	120	50
600	125	50
700	135	50
800	140	50
1 000	150	50
1 500	170	50
2 000	190	50
3 000	215	50
4 000	240	50
5 000	255	50
8 000	300	60
10 000	325	65
15 000	370	75
20 000	405	80
30 000	465	95
40 000	515	105
50 000	555	110

ANO:n työmaavalmistukseen käytettävä paikka on valittava siten, että se voidaan sijoittaa kaavasta 15 m^{1/3} lasketun suojaetäisyyden päähän asutusta rakennuksesta tai muusta paikasta, jossa ihmisiä tavallisesti oleskelee. Valmistuspaikan tulee toisaalta sijaita kaavasta 3 m^{1/3} lasketun suojaetäisyyden päässä työmaan tilapäisistä räjähdysainevarastoista ja ammoniumnitraattivarastoista.

Suojaetäisyydet eräille ammoniumnitraattimäärille

Ammoniumnitraatin määrä (kg)	Suojaetäisyys (m)
1 000	110
2 000	140
3 000	160
4 000	175
5 000	190
6 000	200
7 000	210
8 000	220
9 000	230
10 000	235
15 000	270
20 000	300
30 000	340
40 000	375
50 000	405

Valmistuspaikkaa valittaessa on huomioitava myös työmaan kannalta tarpeellisen sinne varastoitavan ammoniumnitraatin määrä.

N:o 126

Valtioneuvoston asetus**työssä käytettävien koneiden ja muiden työvälineiden hankinnasta, turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön esittelystä

muutetaan työssä käytettävien koneiden ja muiden työvälineiden hankinnasta, turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta 25 päivänä marraskuuta 1998 annetun valtioneuvoston päätöksen (856/1998) 59 §:n 1 momentti ja 60 § sekä

lisätään asetukseen uusi 60 a § seuraavasti:

4 luku

Eräiden työvälineiden turvallista käyttöä koskevat säännökset

59 §

Nosturin kuljettajan pätevyys

Ajoneuvonosturin kuljettajalla on oltava asianmukainen alan ammattitutkinto ja torninosturin kuljettajalla tällaisen tutkinnon soveltuva osa.

60 §

Kuljettaminen koulutuksen aikana

Ammattitutkintoon tai sen osaan tähtäävässä koulutuksessa ja vastaavassa oppisopimus-koulutuksessa on kouluttavalla oppilaitoksella oikeus myöntää oppilaalle opetuksen vaatima tilapäinen ja rajoitettu oikeus kuljettaa

pätevän henkilön valvonnassa ajoneuvo- ja torninosturia sekä 59 §:n 2 momentissa tarkoitettua kuormausnosturia.

60 a §

Ulkomaiset tutkinnot

Tämän luvun mukaisen pätevyyden osoittamiseksi hyväksytään myös ulkomailla suoritetusta tutkinnosta saatu tutkintotodistus taikka muu vastaava todistus tai muu koulutuksesta annettu asiakirja sen mukaan kuin siitä säädetään Euroopan yhteisön yleisen tutkintojen tunnustamisjärjestelmän voimaantulosta annetussa laissa (1597/1992) tai määrätään Suomea sitovassa kansainvälisessä velvoitteessa. Asian ratkaisee hakemuksesta Uudenmaan työsuojelupiirin työsuojelutoimisto valtakunnallisesti.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2002.

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Peruspalveluministeri *Osmo Soininvaara*

Vanhempi hallitussihteeri Antti Posio

N:o 127

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus**rakennustyötä veden alla tekevän sukeltajan pätevyydestä annetun työministeriön päätöksen 4 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti *muutetaan* rakennustyötä veden alla tekevän sukeltajan pätevyydestä 3 päivänä syyskuuta 1996 annetun työministeriön päätöksen (674/1996) 4 §, sellaisena kuin se päätöksessä 893/1998, seuraavasti:

4 §

Pätevyiden osoittaminen

Tehtävän mukainen pätevyys sukellustyöhön osoitetaan:

1) näyttötutkintona suoritetusta kevytsukeltajan tutkinnosta tai Pelastusopistossa suoritetusta soveltuvasta tutkinnosta annetulla todistuksella 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuihin tehtäviin;

2) näyttötutkintona suoritetusta ammatillisukeltajan ammattitutkinnosta tai sen soveltuvasta osasta annetulla todistuksella 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettuihin tehtäviin.

Ulkomailla sukeltajan pätevyiden saaneen henkilön kelpoisuudesta tehdä Suomessa tässä tarkoitettua rakennustyötä veden alla päättää hakemuksesta Uudenmaan työsuojelupiirin työsuojelutoimisto opetushallituksen

alaista valtakunnallista sukellusalan tutkinto-toimikuntaa kuultuaan. Pätevyiden osoittamiseksi hyväksytään ulkomailla suoritetusta tutkinnosta saatu tutkintotodistus taikka muu vastaava todistus tai muu koulutuksesta annettu asiakirja sen mukaisesti kuin siitä säädetään Euroopan yhteisön yleisen tutkintojen tunnustamisjärjestelmän voimaannos- ta annetussa laissa (1597/1992) tai määrätään Suomea sitovassa kansainvälisessä velvoitteessa.

Uudenmaan työsuojelupiirin työsuojelutoimisto voi erityisestä syystä 2 momentissa tarkoitettua tutkintotoimikuntaa kuultuaan hyväksyä muunkin selvityksen riittäväksi pätevyiden osoitukseksi.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2002.

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Peruspalveluministeri *Osmo Soininvaara*

Vanhempi hallitussihteeri Antti Posio

N:o 128

**Sosiaali- ja terveysministeriön asetus
nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään nuorista työntekijöistä 19 päivänä marraskuuta 1993 annetun lain (998/1993) 19 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 16/1997:

1 §

Tämän asetuksen liitteessä on esimerkkiluettelo sellaisista nuorille työntekijöille vaarallisista töistä, joita saa tehdä vain nuorten työntekijöiden suojelusta annetun asetuksen (508/1986) 4 §:ssä säädetyn edellytyksin.

Tällä asetuksella kumotaan nuorille työntekijöille vaarallisista töistä 23 päivänä loka-kuuta 1996 annettu työministeriön päätös (756/1996) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2002.

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2002

Peruspalveluministeri *Osmo Soininvaara*

Vanhempi hallitussihteeri Antti Posio

ESIMERKKILUETTELO NUORILLE TYÖNTEKIJÖILLE VAARALLISISTA TÖISTÄ

1. Mekaaniset vaaratekijät

Mekaanisten vaaratekijöiden aiheuttama erityinen vaara voi olla työssä seuraavilla koneilla, laitteilla ja työvälineillä:

1) 3 A, 3 B ja 4 luokkaan kuuluvalla laserlaitteella, sirkelillä, pyörösahalla, vannesahalla, höyläkoneella, moottorisahalla, jyrskoneella, levyleikkurilla ja muulla vastaavalla konevoimalla toimivalla leikkurilla, avonieluisella murskauskoneella, hiekansiroituslaitteella, pylväsporakoneella, kulmahiomakoneella, metallisorvilla, kaasuhitsaus- ja kaasuleikkauslaitteella, paineilmalla tai vastaavalla toimivalla naulaimella ja muulla vastaavalla koneella, laitteella ja työvälineellä, jolla omalla varomattomuudella voi aiheuttaa vakavan työtaturman,

2) traktorilla, jossa ei ole turvaohjaamoja tai joka on varustettu vinssillä, kuormausnosturilla, kaivinkoneella tai etu- tai takakuormaimella taikka johon on liitetty erillistä voimansiirtoa tarvitseva työkone, trukilla lukuun ottamatta hidasta tavarantoimitusta varten käytettävää niin sanottua matalanostotrukkia, maansiirtokoneella, metsätyökoneella, leikkuupuimurilla, turpeennostokoneella, sekä vaativissa olosuhteissa moottorikelkalla ja mönkijällä,

3) konekäyttöisellä nosto- ja siirtolaitteella kuljettajana, merkinantajana tai hoitajana lukuun ottamatta kiinteästi asennetun painonappiohjauksella varustetun hissien ohjaamista sekä nostimella, taljalla tai vastaavalla laitteella oman työkappaleen nostamisessa sekä

4) henkilönostolaitteella ja henkilönostimella.

2. Kemialliset vaaratekijät

Työssä voi olla erityinen kemiallinen vaara, kun altistutaan haitallisessa määrin seuraaville aineille ja valmisteille:

1) Aine ja valmiste, joka luokitellaan kemikaalilain (744/1989) 19 §:ssä tarkoitetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen tai 11 §:ssä tarkoitetun vaarallisten aineiden luettelon mukaisesti:

a) erittäin myrkylliseksi ja merkitään varoitusmerkillä T ja vaaraa osoittavilla lausekkeilla R26 (Erittäin myrkyllistä hengitettynä.), R27 (Erittäin myrkyllistä joutuessaan iholle.), R28 (Erittäin myrkyllistä nieltynä.) tai R39 (Erittäin vakavien pysyvien vaurioiden vaara.);

b) myrkylliseksi ja merkitään varoitusmerkillä T ja vaaraa osoittavilla lausekkeilla R23 (Myrkyllistä hengitettynä.), R24 (Myrkyllistä joutuessaan iholle.), R25 (Myrkyllistä nieltynä.), R39 (Erittäin vakavien pysyvien vaurioiden vaara.) tai R48 (Pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle.);

c) haitalliseksi ja merkitään varoitusmerkillä Xn ja vaaraa osoittavalla lausekkeella R48 (Pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle.);

d) syövyttäväksi ja merkitään varoitusmerkillä C ja vaaraa osoittavilla lausekkeilla R35 (Voimakkaasti syövyttävää.) tai R34 (Syövyttävää.);

e) räjähtäväksi ja merkitään varoitusmerkillä E ja vaaraa osoittavilla lausekkeilla R2 (Räjähtävää iskun, hankauksen, avotulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta.) tai R3 (Erittäin helposti räjähtävää iskun, hankauksen, avotulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta.);

f) haitalliseksi ja merkitään varoitusmerkillä Xn ja vaaraa osoittavalla lausekkeella R39 (Erittäin vakavien pysyvien vaurioiden vaara.);

g) haitalliseksi ja merkitään varoitusmerkillä Xn ja vaaraa osoittavalla lausekkeella R40 (Pysyvien vaurioiden vaara.);

h) herkistäväksi ja merkitään varoitusmerkillä Xn ja vaaraa osoittavalla lausekkeella R42 (Altistuminen hengitysteitse voi aiheuttaa herkistymistä.);

i) herkistäväksi ja merkitään varoitusmerkillä Xi ja vaaraa osoittavalla lausekkeella R43 (Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.);

j) syöpää aiheuttavaksi ja merkitään varoitusmerkillä T ja vaaraa osoittavalla lausekkeella R45 (Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa.);

k) perimää vaurioittavaksi ja merkitään varoitusmerkillä T ja vaaraa osoittavalla lausekkeella R46 (Saattaa aiheuttaa periytyviä perimävaurioita.);

l) lisääntymiselle vaaralliseksi (vaikutukset hedelmällisyyteen) ja merkitään varoitusmerkillä T ja vaaraa osoittavalla lausekkeella R60 (Voi heikentää hedelmällisyyttä.);

m) lisääntymiselle vaaralliseksi (kehityksen häiriöt) ja merkitään varoitusmerkillä T ja vaaraa osoittavalla lausekkeella R61 (Vaarallista sikiölle.) ja

n) ärsyttäväksi ja merkitään varoitusmerkillä Xi ja jollakin vaaraa osoittavista lausekkeista R12 (Erittäin helposti syttyvää.), R42 (Altistuminen hengitysteitse voi aiheuttaa herkistymistä.) tai R43 (Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.).

2) Aine ja valmiste, jota tarkoitetaan valtioneuvoston asetuksessa työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta (716/2000).

3) Lyijy ja sen yhdisteet sikäli kuin ne imeytyvät ihmisen elimistöön.

4) Asbesti ja

5) Ympäristön tupakansavu.

3. Fysikaaliset vaaratekijät

Seuraavissa töissä voi olla erityinen fysikaalinen vaara:

a) työt, joissa voimakas melu voi aiheuttaa kuulovaurion vaaraa,

b) työt voimakkaasti värisevillä työkoneilla,

c) työt, joissa voi altistua terveydellisille vaaroille kylmyyden tai kuumuuden vuoksi ja

d) työt erityisen korkeassa tai matalassa ilmanpaineessa.

4. Sähköiset vaaratekijät

Erityinen sähköinen vaara voi olla jännitetyössä ja työssä paljaiden jännitteisten osien läheisyydessä sekä vahvavirtalaitteiden ja hissien huolto- ja korjaustyössä.

5. Ruumiillinen liikarasitus

Ruumiillisen liikarasituksen vaara voi olla nostotyössä, jossa taakan paino ylittää jatkuvasti 20 kg miehillä ja 15 kg naisilla sekä muussa yksipuolisesti kuormittavassa työssä.

6. Biologiset vaaratekijät

Erityinen vaara voi olla työssä, jossa voi altistua vakavan sairastumisen aiheuttavalle biologiselle tekijälle.

7. Eräät työt

Erityinen tapaturman tai terveyden vaurioitumisen vaara voi olla myös seuraavissa töissä:

1) maanalaisessa työssä kaivoksissa ja kaivannoissa tai muuten sellaisissa olosuhteissa, joissa on sortumis- ja luhistumisvaara,

2) räjäytystyössä ja muussa räjähdystarvikkeiden käsittelyssä,

3) alusten lastaukseen ja purkamiseen välittömästi kuuluvassa työssä,

N:o 128

- 4) kiskoajoneuvojen kuljettamisessa rautateillä ja kiskoliikenteessä sekä vaihde- ja järjestytyössä ratapihoilla,
- 5) vaaraa aiheuttavassa huolto-, puhdistus- ja korjaustyössä,
- 6) viranomaisten tarkastuksen alaiseksi määrättyjen paineellisten laitteiden tarkastus-, huolto- ja korjaustyössä,
- 7) rakennusten purkutyössä,
- 8) säiliötyössä, jossa on tukehtumisen tai muu vastaava vaara,
- 9) pylväs- ja mastotyössä ja muussa työssä, johon liittyy ilmeinen putoamisvaara,
- 10) työssä vaarallisten eläinten kanssa,
- 11) koe-eläinten hoitotyössä,
- 12) paineenalaisia, nesteytettyjä tai liuotettuja kaasuja sisältävien laitteiden käsittelyssä valmistamista, varastointia tai käyttöä varten,
- 13) koneen aiheuttamassa pakkotahtisessa työssä, jossa on suorituspalkka.